

Tytuł: **Nowe kierunki rozwoju lokalnego ze szczególnym uwzględnieniem peryferyjnych ośrodków w metropoliach**

Autorzy: Andrzej Łuczyszyn

Wydawnictwo: CeDeWu.pl

Rok wydania: **2013**

Opis:

Problematyka metropolii i ich znaczenia w gospodarce jest współcześnie szeroko dyskutowana zarówno w środowisku naukowym, jak i wśród praktyków. Osią debaty są niekorzystne zjawiska, generujące kluczowe problemy współczesnego społeczeństwa, m.in. narastanie dywergencji, nie tylko pomiędzy poszczególnymi regionami i krajami, ale także wewnątrz regionów i innych złożonych jednostek przestrzennych. Przejawem tych procesów jest narastanie polaryzacji społeczeństw tych jednostek. Coraz powszechniejszy staje się pogląd, akceptowany również przez autora niniejszej publikacji, że głównej metody w budowaniu dobrobytu społecznego, wyrażającego się w zrównoważonym rozwoju społeczno-ekonomicznym (gospodarczym), trzeba upatrywać w upodmiotowieniu społeczności lokalnych i budowie społeczeństwa obywatelskiego, jak też należy poddać wnikliwej debacie problem nowego paradygmatu w naukach ekonomicznych, zajmujących się problematyką rozwoju lokalnego i gospodarki przestrzennej.

W książce przedstawiono problematykę rozwoju lokalnego w czterech głównych aspektach, tj. roli, znaczenia, funkcjonowania i rozwoju jednostek lokalnych położonych na obrzeżach obszaru metropolitalnego. Tempo zmian zachodzących w przestrzeni i jej poszczególnych jednostkach jest tak dynamiczne i różnowymiarowe, iż często nie są one w pełni identyfikowalne, co wynika z postępującej globalizacji, odciskającej swoje piętno nawet na najmniejszych jednostkach przestrzennych, równocześnie podlegających wielu innym procesom, które powodują, że ich zachowanie jest często nieprzewidywalne, w wielu przypadkach nieracjonalne, a czasami nawet nielogiczne. Dodatkowo autor opisuje dwa zjawiska charakterystyczne dla współczesnej przestrzeni, tj. peryferyzację i metropolizację.

Autor wpisuje się swoimi rozważaniami w określony nurt badań, realizowanych w gospodarce przestrzennej (szerzej ekonomicie regionalnej), a wynikający z faktu, że obszary metropolitalne coraz bardziej stają się jądrem rynku światowego, a obszary peryferyjne coraz bardziej nabierają charakteru interioru. Jest to obszar badawczy ważny dla funkcjonowania gospodarki, a jego poznanie może w sposób istotny pomóc w programowaniu rozwoju gospodarczego, szczególnie w warunkach integrującej się gospodarczo Europy i globalizującej się gospodarki światowej.

Spis treści:

Wprowadzenie   5

Rozdział 1

Samorząd terytorialny jako aktor rozwoju lokalnego   11

1.1. Istota samorządu terytorialnego - ujęcie teoretyczne   11

1.2. Miejsce i rola samorządu terytorialnego w zarządzaniu lokalną gospodarką 30

1.3. Funkcjonowanie samorządów terytorialnych w wybranych krajach Unii Europejskiej 38

Rozdział 2

Współczesny wymiar rozwoju lokalnego 51

2.1. Rozwój lokalny na przełomie wieków - ewolucja kierunków 51

2.2. Wpływ globalizacji na procesy i kierunki zachodzące w regionach 67

2.3. Nowe tendencje w kształtowaniu rozwoju lokalnego 87

2.4. Procesy decentralizacji i upodmiotowienia społeczności lokalnych 96

Rozdział 3

Czynniki i polityka rozwoju lokalnego 113

3.1. Problem czynników rozwoju lokalnego 113

3.2. Wiedza jako specyficzny czynnik rozwoju lokalnego 120

3.3. Innowacyjność w przekrojach lokalnych 133

3.4. Lokalna polityka rozwoju 148

Rozdział 4

Peryferyjność a rozwój lokalnych ośrodków na obszarach metropolitalnych 157

4.1. Miasta jako miejsca kumulacji rozwoju społeczno-gospodarczego 157

4.2. Proces metropolizacji przestrzeni 178

4.3. Peryferyjność w gospodarce regionu 196

Rozdział 5

Rozwój lokalny na obszarach oddziaływania dużych miast w Polsce po roku 1989 213

5.1. Koniunktura gospodarcza polskich aglomeracji i jej wpływ na rozwój regionu 213

5.2. Region dolnośląski a Wrocław jako kształtująca się metropolia 223

5.3. Casus powiatu milickiego 247

5.4. Wpływ obszarów metropolitalnych na subregiony peryferyjne na przykładzie powiatu milickiego 265

Zakończenie 277

Bibliografia 283

Spis tabel 293

Spis rysunków 296